

ชื่อภาคนิพนธ์ : บทบาทของครูในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ :
ศึกษากรณี เขตพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สรวย ตำบลลาวี
อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
ชื่อผู้เขียน : นายนิรันดร์ กมลภาพร
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2549

การศึกษาเรื่อง บทบาทของครูในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ : ศึกษากรณี เขตพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สรวย ตำบลลาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ 3 ประการได้แก่ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของครูในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สรวย ตำบลลาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของครูในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สรวย ตำบลลาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของครูในการอนุรักษ์ป่าไม้ ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สรวย ตำบลลาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากครูที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สรวย ตำบลลาวี อำเภอแม่สรวยจังหวัดเชียงราย ทั้งหมด จำนวน 178 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (One Way ANOVA)

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิง มากกว่า เป็นเพศชาย ประมาณครึ่งหนึ่ง เป็นผู้ที่มีอายุ 21- 30 ปี และมีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน ส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นผู้จบสาขาวิชาครุศาสตร์ มีประสบการณ์การสอนไม่เกิน 10 ปี ครูแต่ละคนมีวิชาสอนหลายวิชา และมีรายได้ 8,500 -15,000 บาท

การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในภาพรวมมีความถี่ปานกลาง โดยการได้รับข้อมูลข่าวสารจากทุกแหล่ง มีความถี่ปานกลางเช่นกัน ยกเว้นจากสื่อโทรทัศน์ ซึ่งมีความถี่มาก

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อยู่ในระดับสูง

บทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่ครูมีบทบาทมากที่สุดได้แก่ ด้านการสอนเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แก่นักเรียน

รองลงมา ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และด้านการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของครูในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการสอน รายได้ และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยที่ เพศ สถานภาพสมรส การศึกษา สาขาวิชาที่จบ จำนวนวิชาที่สอน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อบทบาทของครูในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ปัญหาอุปสรรค พบว่า เวลาเรียนไม่เพียงพอ เนื้อหาและหลักสูตรเกี่ยวกับการอนุรักษ์มีน้อย ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไป ไม่มีเวลา ยังขาดงบประมาณช่วยเหลือทั้งงานอนุรักษ์และการจัดสื่อการสอนรวมถึงการจัดกิจกรรมและอุปกรณ์ต่าง ๆ ครูยังไม่มั่นใจในการเป็นผู้นำการอนุรักษ์ ขาดการประสานงานในการร่วมกันทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารสถานการศึกษา ควรมีการบรรจุเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ลงในหลักสูตรมากขึ้น โดยมีการประสานความร่วมมือกันทุกฝ่าย ทั้งครูผู้สอน หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงท้องถิ่นในการวางแผนงาน ดำเนินงาน สนับสนุนงานอนุรักษ์ และติดตามประเมินผลการอนุรักษ์อย่างเป็นระบบ
2. ควรมีการสนับสนุน งบประมาณ ว่าจ้างครู รวมทั้งจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการจัดสื่อการสอน จัดกิจกรรมการอนุรักษ์อย่างพอเพียง
3. ควรมีการอบรม สัมมนา และเพิ่มประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะแนวทางป้องกันและดับไฟป่าที่ถูกต้องวิธี รวมถึงพัฒนาภาวะผู้นำ ให้แก่ครู เพื่อให้ครูจะสามารถถ่ายทอดความรู้และเป็นผู้นำนักเรียนและคนในชุมชนในการอนุรักษ์ต่อไป

Title of Research Paper : Teacher's Role in Forest Resource Conservation : A Case Study of the Mae Srouy Watershed Area, Wawee Subdistrict, Mae Srouy District, Chiangrai Province

Author : Mr.Nirun Kamalaporn

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2006

The study aimed to 1) investigate the teachers' role in forest resource conservation in the Mae Srouy watershed area, Wewee Subdistrict, Mae Srouy District, Chiangrai Province; 2) indicate the factors influencing their role in forest resource conservation, and 3) to identify the teachers' problems in forest resource conservation. The data were collated from 178 teachers in the area by using a questionnaire. Percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test (One Way ANOVA) were used for data analysis.

Findings Male respondents outnumbered female ones. About half were 21-30 years old. Most were married and lived with their spouses. Most had a Bachelor's degree, majoring in Education, and had not more than 10 years of work experience. Each teacher had to teach several subjects and earned 8,500 – 15,000 baht a month.

Overall, the frequency of receiving information related to forest resource conservation was moderate. The respondents got information from every source at a moderate frequency except television, from which they received information very often.

The respondents' knowledge and understanding of forest resource conservation was found to be at a high level.

Then role in forest resource conservation in all the respects were found to be moderate. The teachers played the role of teaching students about forest resource conservation most, followed by being leaders in forest resource conservation, and participating in forest resource conservation, respectively

The factors found to be significantly related to the teachers' role in forest resource conservation were age, teaching experience, income, and access to the information about forest resource conservation. On the contrary, sex, marital status, education major in the undergraduate level, number of subjects taught, and knowledge and understanding about forest resource conservation had no effect on the teachers' role in conserving forest resources.

Problems and obstacles It was found that there was not enough time for teachers to teach their students. The curriculum had little content about forest resource conservation. The teachers had too much teaching load, so they had no time to participate in forest resource conservation. There was also lack of budget and equipment to support conservation were and preparation of teaching aid, and arrangement of activities. Besides, the teachers them selves did not have confidence in being leaders in conserving forest resources. Lastly, there was lack of coordination among different agencies.

Recommendations

1. The administrators of the education area and the school administrators should include the content related to forest resource conservation in every curriculum. The educational administrators, the teachers, related public and private agencies, including local government, should participate in setting a plan, implementing it, and following and evaluating the results systematically.

2. Enough budget should be allocated to employ new teachers, buying necessary material and equipment to produce teaching aids and to arrange forest resource conservation activities.